Документ, як засіб забезпечення ефективної роботи бібліотек

Ірина Кузик
Кафедра СКІД
Національний університет "Львівська політехніка"
Львів, Україна
irynakuzyk7@gmail.com

Жанна Мина
Кафедра СКІД
Національний університет "Львівська політехніка"
Львів, Україна
Zhanna.Shijaniuk@gmail.com

Abstract. The extremely difficult tasks facing libraries today place important demands on their organization and management. An important means of effective library management is the availability of organizational and administrative, technological and scientific and methodological documentation, the quality of which significantly depends on the level of work organization and the degree of responsibility of employees.

Ключові слова: бібліотека, документ, організація, документаційне забезпечення, типова документація, профільна документація.

Вступ

Документи служать здійсненню діяльності організації, в цих документах формулюються плани роботи установи, також можна зафіксувати обчислювальні та звітні дані та інша інформація. Завдяки документам здійснюються процес класифікування управлінської інформації та контролю за виконанням управлінських рішень, формулюються формули і терміни зберігання задокументованої інформації, що великою мірою може вплинути на ефективність управління в цілому.

Документаційне забезпечення діяльності бібліотеки

Документи служать здійсненню діяльності організації. В цих документах формулюються плани роботи установи, також можна зафіксувати обчислювальні та звітні дані та іншу інформацію.

Своєчасно і якісно прийняті рішення, продуктивність їх виконання і функціонування організації загалом залежить від того, як налаштована робота з документами.

Оскільки документи є не лише інструментом, а й регулятором управлінських процесів: для юриста – засіб доказу події, для історика – це першоджерело, для директора бібліотеки – засіб фіксації і передачі управлінського рішення, вони вимагають, як певних правил їх складання та оформлення, так і організації роботи з ними [3].

Типова та профільна документація у районних бібліотеках та бібліотеках обласних представлена переважно видами управлінських документів. Саме тому основними в процесі створення та організації функціонування службових управлінських документів є документаційне забезпечення діяльності бібліотеки. Станом на сьогодні, вони реалізуються із врахуванням впровадження систем електронного документообігу, моніторингу документаційних потоків в установі та методів інформаційного забезпечення керування документаційними процесами відповідно до чинних національних стандартів, що є відмінним від традиційних діловодних процесів.

На жаль в Україні, вони залишаються поза увагою бібліотек і посадових осіб. Хоча актуальність дослідження зазначених аспектів у роботі бібліотек є високою.

Як наголошує у своїй статті О.О. Лебедюк, для кожної функції бібліотечної діяльності передбачені певні види організаційно-розпорядчих та науково-методичних документів:

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua

- положення та статути для регламентації діяльності бібліотеки в цілому та її структурних підрозділів;
- інструкції – для управління технологічними процесами;
- методичні рекомендації – для закріплення прийнятого методичного рішення;
- методичні посібники – для навчання, підвищення кваліфікації та передачі досвіду [5].

У більшості бібліотек організаційно-розпорядча документація (положення про бібліотеку та її структурні підрозділи, посадові та технологічні інструкції) розроблена досить повно, видані регламентуючі документи.

Наукові завдання, що полягають у аналізі нормативно-методичної бази документаційного забезпечення діяльності бібліотеки потребують розв'язання[2]. А також потребує ретельнішого дослідження організації роботи зі службовими документами, процеси документування та розробка на цій основі практичних рекомендацій, щодо подальшого розвитку діловодства в бібліотеках в Україні.

Завдяки цьому можна підготувати декілька варіантів раціонального документаційного забезпечення діяльності бібліотеки шляхом розроблення типових зразків основних видів документів, які використовуються у поточній роботі бібліотеки.

Опрацювання стрімко зростаючих обсягів інформації, основу яких становлять документні потоки й масиви, можливе сьогодні лише за умови автоматизованої роботи з документами в бібліотеці[4].

Автоматизація діловодних процесів має здійснюватися на основі упорядкованої системи документування управлінської діяльності, уніфікації та скорочення кількості форм використовуваних документів[1;6].

Висновки

Отже, для покращення організації документаційного забезпечення бібліотеки необхідним є розширення нормативно-методичної бази, яку необхідно поповнити розробками, здійсненими на державному та місцевому рівнях шляхом створення Типової інструкції з діловодства в бібліотеках, що зможе надати можливість уніфікувати правила створювання та роботи зі службовими документами у відповідних органах.

Значної уваги потребує упорядкування нормативних документів. Встановлені в них положення мають відповідати сучасним вимогам, вчасно проходити процедуру перезатвердження, якщо вносились зміни у законодавчі або нормативні документи, прийняті на державному рівні.

Література

[1] Байбуз О.Г. Актуальні проблеми автоматизації та інформаційних технологій: зб. наук. пр. / наук. ред. О.Г. Байбуз – Д.: Вид-во Дніпропетр. нац. ун-ту, 2013. – Т.17.

[2] Бездрабко В.В. Діловодство – документаційне забезпечення управління – керування документаційними процесами: термінологічні межі та розмежування значень / В. Бездрабко // Вісн. Держ. акад. керівних кадрів культури і мистецтв. - 2010. - № 1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Vdakk/2010_1/26.pdf.

[3] Державна уніфікована система документації. Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення: ДСТУ 2392-94. - К.: Держспоживстандарт України, 1994.

[4] Сельченкова С. Автоматизированные системы управления документами / С. Сельченкова // Секретарь-референт. – 2005. – № 01 (26).

[5] Лебедюк О.Організаційно-документаційне забезпечення діяльності бібліотеки ВНЗ / О.Лебедюк / [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/21393/1/55-536-547.pdf

[6] Мина Ж. Інформаційно-аналітична діяльність в бібліотечно-інформаційній сфері на сучасному етапі /Ж.Мина / Матеріали III Міжнародної наукової конференції ІКС−2014. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2014. – С.294-295

[7] Голощук Р., Марковець О., Інформаційне забезпечення обліку бібліотечного фонду районної бібліотеки, Вісник Книжкової палати. – 2018. - №6. – С. 35-42.

Lviv Polytechnic National University Institutional Repository http://ena.lp.edu.ua